

Mi is beszélünk magunkról

Havas Károly az egyik hetilap vezetőhelyén foglalkozik az ifjúsági problémával. Szeretettel szól a fiatalokról, igyekszik is megérteni őket, de cikke nagyon komor. Nem nagy jövőt jósol a mai generációnknak. Kérdi, hogy miben bizakodunk, mi felé haladunk, mit várunk az élettől. És bejelenti, hogy akarásaink lekopnak, megalkuszunk a sívár valósággal.

Jóformán elmondott mindent, amit erről mondani lehet, amit én írok, az csak varáció a téma felett és nem tudom, tudok — e új szint adni ebbe a témába.

Igen, sokan kérdezték már, hogy miben reménykedünk. Az ismeretlen reménykedés okát sokan fürkészik. Mi reménykedünk, és hogy reménykedhessünk, okot, ürügyet keresünk rá. Reménykedünk, mert élünk, mert előttünk van még néhány évtized. És talán megőrzítene a jövő, ha nem bútoroznánk be illúziókkal, nem vonnánk be a valóság penészes, repedt falait a reménység cseresznye-piros kárpitjával. El kell kábítani magunkat, hogy ki ne essen kezünk-ből az élet szeretete és az élés ereje cserben ne hagyjon.

Vajon valóban olyan katasztrófális-e a mi helyzetünk. Vajjon valóban nincs kilátás arra, hogy mi is szóhoz jussunk. Hogy mi is irányítói legyünk sorsunknak. Vajjon annyira nem belátók a bennünket megelőző generáció, hogy egészen elrontják a mi életünket is. Mi sokan bízunk abban, hogy az emberek nem annyira rosszak és korlátoltak, mint amennyire néhányan látják.

Igaz, hogy nem csak a tömeg érdekeiért küzd, lelkesedik ez a generáció. Ez csak talán pótlék. De egy váratlan kérdést felteszek: Vajjon az egyén boldogulása teljesen kizárja-e a közösség érdekeinek szolgálatát. Lehetetlen lenne a kettőt összhangba hozni. Hiszen a boldogság, — vagy legyünk szerényebbek, — a boldogulás nem okvetlen előfeltétele a több ezer dináros havi fizetés, a fehér kesztyű, az automobíli, a velencei utazás. Inkább a megértés, a természeti törvények tisztelete, az önuralom és egy nagy csomó lemondási készség.

Valamit szerzett olyant az elmúlt esztendőben ez a generáció, ami nem volt meg az előző nemzedéknek. Ezek a fiúk és lányok a háború alatt megtanulták hogy milyen boldogság egy darab száraz kenyér is sokszor. Tudtak örülni húsvétkor, ha csak az alakja volt a kalácsnak kalács, de lisztje fekete és keserű, mert levelet kaptak, üdvözlő kártyát a frontról hogy, él még az atya, a fivér.

Megtanultuk szeretni a meztelen életet.

És megtanultuk megvetni a többi hiúságot, amelyet csak unatkozó emberek találtak ki.

Kézzel fogható tényeket nem nyújthatunk. Ez a tiszta, csupasz, de természetes életszeretet egyedüli kincsünk. És ehhez hűek maradunk, megőrizzük: látható az minden téren. Sokszor puhák vagyunk, mert nem tartjuk érdemesnek a harcot, mert olyan igába akarnak bennünket fogni, amely már repedezik és nem sokára széthasad esetleg. Szemünkre vetik cinizmusunkat, blázírtnak, neveznek bennünket. Pedig tudják meg, hogy ez mögött a blázirtság mögött élet van, amelyet egészségesebbnek tartunk, mint a mai kavargó, szédült ködös és kinlódó világot, pedig ezt okosabbak, tapasztaltabbak építettek nálunknál. Szemünkre vetik például az új fiatal versíróknak, — a költő kifejezésre nem méltatják őket — hogy nem tisztelik a formát és meg merik mondani őszintén közvetlenül azt, ami a nyelvük hegyére jön. Nekünk a forma csak néha segítségül hívott szolgánk, ők bálványként imádják és esküsznek egy verstani akrobata mutatványra, közben lemosolyogják, ha egy egészséges parasztfiú verset ír arról, hogy szénahordáskor este milyen szépen csillogott az ökrök szeme a sötétben, vagy hogy a menyasszonya nótát énekelt a muskátlis ablakban.

Valamit nehezen tanulunk meg. A hazudást. A nagyképűsködést. Pedig mindnáron arra akarnak bennünket fogni. Lehet hogy az idő valóban kikoptatja belőlünk ezt az idealizmusnak, ezt a naivitásnak csúfolt valamit. De mi hiszünk benne.

Hiszünk az életben, amely az egész földgolyón ég. És amelynek a fényét a sok — sok apró láng együtt adja és árasztja a világűrbe.

Timár Ferenc

A HÍD a fiatalok egyedüli sajtóorgánuma.